

Monumentnummer*: 519929

Smallepad 5
3811 MG Amersfoort
Postbus 1600
3800 BP Amersfoort
www.cultureelerfgoed.nl

T 033 421 74 56
E info@cultureelerfgoed.nl

Status rijksmonument
Inschrijving register* 22 augustus 2002
Kadaster deel/nr 82871/188

Woonplaats*		Gemeente*		Provincie*				
Berlicum		Sint-Michielsgestel		Noord-Brabant				
Straat*	Nr*	House letter*	Toev.*	Postcode*	Woonplaats*	Situering	Locatie	
Hoogstraat	51			5258 BB	Berlicum			
Hoogstraat	51 A	A		5258 BB	Berlicum			
Kadastrale gemeente*	Sectie*	Kadastraal object*	Appartement aanduiding		Grondperceel			
Berlicum	H				4379			

Omschrijving**

Inleiding

FabrikantenVILLA, gebouwd in 1874 in eclectische vormen. De villa behoorde oorspronkelijk bij het complex van de voormalige brouwerij "De Zwaan" en werd tevens als kantoor gebruikt. Het vrijstaande gebouwencomplex is gelegen aan de noordoostelijke zijde van de Hoogstraat; de oude doorgaande weg van Veghel naar 's-Hertogenbosch en Rosmalen.

De architect van de villa is onbekend maar is dezelfde als die van het verderop gelegen pand Hoogstraat 99.

Omschrijving

Gedeeltelijk vrijstaande, van een souterrain voorziene, tweelaags villa op vierkante grondslag van drie traveeën met vijf vensterassen en gevels in schoon metselwerk van in kruisverband gemetselde handvorm baksteen onder een dubbel schilddak met gedeeld schild aan de voorzijde en gedekt met opnieuw verbeterde Hollandse pannen. Op de hoeken van de dakschilden zijn vier gemetselde schoorstenen geplaatst. Het pand is voorzien van een gecementeerde plint waarin aan de voorgevel vier segmentboog-vormige openingen voor het souterrain zijn aangebracht.

* Dit gegeven is onderdeel van het rijksmonumentenregister

** Dit is een registergegeven voor zover noodzakelijk voor de identificatie van het rijksmonument

De voorgevel is gericht op het noordwesten, is symmetrisch van opbouw en is voorzien van gekorniste hoekpenanten. Het voegwerk van de voorgevel is geknipt en gesneden. De ingangstravee wordt geaccentueerd door een in het dakschild geplaatste houten dakkapel en een via een stenen trap met vier treden bereikbare ingangspartij met gecementeerde omlijsting en luifelbekroning. De ingang heeft verder een dubbele houten paneeldeur met geornamenteerde gietijzeren roosters.

Alle vensters zijn licht getoogd en hebben T-vormige schuif- en klapramen met nog een dunne horizontale roede, glas-in-lood bovenlichten en doorgetrokken hardstenen onderdorpels. Bij de verdiepingsvensters dient deze tevens als cordonlijst. De bovenzijde van elk venster is voorzien van een segmentboog-vormige dubbele rollaag. De voorgevel heeft verder een gepleisterd fries en een eenvoudige gootlijst.

De overige gevels van het pand zijn minder voornaam behandeld. De noordoostelijke gevel heeft slechts twee vensters op de begane grond en op de verdieping een venster en een, via een vernieuwde ijzeren brandtrap bereikbare ingang van het appartement op de verdieping.

De andere zijgevel heeft vijf vensters. Op de verdieping zijn deze lager dan op de begane grond.

De achtergevel heeft slechts drie vensterassen. Via een stenen trap bereikt men het centrale, rechthoekige ingangsportaal. De ingang is een dubbele paneeldeur met zowel houten als glazen panelen met ijzeren rooster. De deur heeft een ongedeeld bovenlicht. Intern wordt het pand gedeeld door een met vierkante marmeren plavuizen belegde gang. Hier bevinden zich in de negge nog dubbele blinden. Op de bel-etage bevinden zich verder enkele van geornamenteerde stucplafonds voorziene kamers met marmeren schouwen. Het gehele pand is voorzien van een souterrain, bestaande uit twee grote kelders, elk met een aparte entree. Veel van de oorspronkelijke details zoals ramen en houten paneeldeuren zijn bewaard gebleven.

Op de verdieping is het pand gesplitst en is er aan de voorzijde een appartement gebouwd. Dit heeft een aparte opgang met ingang aan de zijgevel. De ornamentiek op de verdieping is zeer sober.

Aan de voorzijde van de tuin bevindt zich nog het ingangsgedeelte van het oude giet- en smeedijzeren HEK dat rond 1874 in Eclectische vormen is opgebouwd. Het rijk geornamenteerde hek heeft twee achtkante penanten op basementen die zijn bekroond met dennenappels. Het hekwerk is verder geornamenteerd met spijlen bekroond met sierlijke pijlpunten en opengewerkte vierpasmotieven.

Waardering

De villa met bijbehorend hekwerk is van algemeen belang. Het geheel heeft cultuurhistorische waarde als bijzondere uitdrukking van de sociaal-economische en typologische ontwikkeling van de bedrijfsbebouwing met bijbehorende fabrikantenvilla in een kleine dorpsgemeenschap. Het pand heeft architectuurhistorische waarden vanwege de toegepaste eclectische stijlmotieven, de ornamentiek en het materiaalgebruik.

De villa heeft ensemblewaarde vanwege de onderlinge historische en bouwhistorische relatie tussen de verschillende onderdelen.

Het pand heeft belang als zeldzame en gaaf bewaard gebleven fabrikantenvilla.

Hoofdcategorie

Subcategorie

Functie

* Dit gegeven is onderdeel van het rijksmonumentenregister

** Dit is een registergegeven voor zover noodzakelijk voor de identificatie van het rijksmonument

Woningen en woningbouwcomplexen

Woonhuis(K)

Woonhuis